

Samarbeidsavtale

Personvernombud i Værnesregionen (VR)

Frosta Meråker Selbu Stjørdal Tydal

Behandlet i AU 16.11.10

Behandlet i RR 01.12.10 og 04.04.11

Vedtatt i:

Frosta kommune
Meråker kommune
Selbu kommune
Stjørdal kommune
Tydal kommune

Innhold:

0.	<u>INNLEDNING</u>	3
0.1.	INNHold	3
1.	<u>DELTAKERE OG FORMÅL</u>	3
1.1.	MEDLEMSKOMMUNER	3
1.2.	FORMÅL	3
1.3.	RETTSGRUNNLAG	4
2.	<u>STYRING OG ADMINISTRASJON</u>	4
2.1	STYRE FOR FELLESTJENSTEN MED PERSONVERNOMBUD I VRP	4
2.2	STYRETS SAKSBEHANDLING OG MYNDIGHET	4
2.3	ARBEIDSGIVERFORHOLD OG ADMINISTRASJON	5
2.4	TILSETTINGER	5
2.5	KONTORSTED	5
3.	<u>DELEGERING OG KONTROLL</u>	5
3.1	DELEGERING	5
3.2	KOMMUNALT TILSYN OG KONTROLL MED VIRKSOMHETEN	6
4.	<u>PLAN OG ØKONOMI</u>	6
4.1	VIRKSOMHETSPLAN	6
4.2	BUDSJETT	6
4.3	KONTORUTSTYR	6
4.4	REGNSKAP	6
4.5	FINANSIERING OG DELING AV KOSTNADER	6
5.	<u>INFORMASJON OG RAPPORTERING</u>	7
5.1	INFORMASJON	7
5.2	RAPPORTERING	7
6.	<u>ENDRING OG UTTREDEN AV SAMARBEIDET</u>	7
6.1	UTTREDEN AV SAMARBEIDET	7
6.2	ENDRING AV AVTALEN	7
6.3	UENIGHET	7
7.	<u>IKRAFTTREDELSE OG VARIGHET</u>	7
7.1	IKRAFTTREDELSE OG VARIGHET	7

0. Innledning

0.1. Innhold

Avtalen er søkt basert på de prinsipper som er lagt til grunn for styring og organisering av det øvrige interkommunale samarbeidet gjennom VR. Dette gjelder bl a i forhold til oppgaver og arbeidsvilkår for ansatte i tjenestesenter, saksgang, budsjett og rapportering.

Forslag til avtale omfatter følgende kapitler:

- 1. Deltakere og formål**
- 2. Styring og administrasjon**
- 3. Delegering og kontroll**
- 4. Plan og økonomi**
- 5. Informasjon og rapportering**
- 6. Endringer og uttreden av samarbeidet**
- 7. Ikrafttredelse og varighet**

1. Deltakere og formål

1.1. Medlemskommuner

Personvernombud i VR er et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Stjørdal, Meråker, Selbu, Tydal og Frosta; de samme kommuner med felles tjenestesenter for IT.

1.2. Formål

Formålet med samarbeidet er å sikre at personopplysninger behandles riktig i forhold til gjeldende lovverk. Arbeidet med informasjonssikkerhet og oppbygging av kontrollrutiner og system for internkontroll skal videreutvikles.

Fagnettverk skal etableres i Værnesregionen mellom felles personvernombud og systemeiere/behandlingsansvarlige for systemer som behandler personopplysninger.

Et større og mer robust fagmiljø skal bidra til følgende:

- At ledelsen i virksomheten har etablert et system for internkontroll.
 - Identifisere hvilke personopplysninger virksomheten behandler, og hjemmelen for dette.
 - Gjennomføre risikovurderinger for å avklare om eksisterende sikkerhetstiltak er tilfredsstillende.
 - Utarbeide kontrollrutiner.
 - Utarbeide rutiner for behandling av spørsmål om innsyn, retting og sletting av informasjon, samt rutiner for innhenting av samtykke der dette kreves.

- Rutiner for jevnlige sikkerhetsrevisjoner legges opp og at personvernombudet gjennomfører denne revisjonen.
- Bistå personer som er registrert (kunder/borgere).
- Besvare spørsmål om personvern internt i virksomheten.
- Påpeke brudd på personopplysningsloven overfor ledelsen.
- Være en kontaktperson ved henvendelser fra Datatilsynet.
- Holde seg orientert om utviklingen innen personvern.
- Være med på å utarbeide rutiner som ivaretar sikkerheten.
- Rapportere til rådmenn om status/evt. avvik i den enkelte kommune.
- Ivareta meldeplikten overfor Datatilsynet. Eventuelt søke Datatilsynet om godkjenning for å få fritak fra meldeplikten.
- Spre kunnskap, bevissthet, motivasjon og forståelse innen fagområdet.
- Bidra med innføring av kvalitetssystem – for å få på plass internkontrollsystem (avvikskjema, prosedyrer osv.)

1.3 Rettsgrunnlag

Personvernombud i VR er opprette og organisert med hjemmel i kommuneloven § 27 interkommunalt samarbeid. Tjenesten er organisatorisk plassert under rådmann i (Tydal) kommune.

2. STYRING OG ADMINISTRASJON

2.1 Styre for Personvernombudet i VR

Regionrådet (RR) i VR sine representanter for medlemskommunene iht denne avtalen er styre for personvernombud. Styreleder velges i og av styret.

2.2 Styrets saksbehandling og myndighet

Styrets leder sørger for at det avholdes møte så ofte som det er behov for, min. 2 ganger pr. år. Styremedlem og administrativ leder for personvernombud kan kreve at styret sammenkalles.

Personvernombud forbereder saker som skal behandles i styret. Sakene forberedes og legges fram via rådmann, som fremmer saken via sekretariatet og AU til RR.

Styret er beslutningsdyktig når minst 3 representanter er til stede. Valg og vedtak i styret treffes ved alminnelig flertall. Møteleder gis dobbeltstemme ved stemmelikhet. Styret skriver protokoll som skal være undertegnet av medlemmene. Representanter med avvikende syn kan kreve å få sin oppfatning protokollført.

Styret vedtar bemanning og budsjett for personvernombud.

Styret har ansvar for forholdet til arbeidsgiverkommunen og skal ha særlig oppmerksomhet mot målene for samarbeid om personvernombud.

2.3 Arbeidsgiverforhold og administrasjon

Det interkommunale personvernombud er organisert etter bestemmelsene i kommuneloven om interkommunalt samarbeid. (Tydal) kommune er arbeidsgiver og skal ivareta partenes rettigheter og plikter iht. lov og avtaleverk, herunder personal- og lønnsansvaret.

Arkivansvaret ligger til (Tydal) kommune for personvernombudets dokumentasjon/korrespondanse som er arkivverdig.

2.4 Tilsettinger

Tilsetting av personvernombud i VR er (Tydal) kommune sitt ansvar. Sekretariatsleder i VR deltar i tilsettingsutvalget i tillegg til at tillitsvalgte deltar med en representant.

Det er lagt til grunn at det tilsettes én person i 100 % stillingsandel som personvernombud.

2.5 Kontorsted

Tjenesten har hovedkontor på Rådhuset i (Tydal) kommune som har åpent 5 dager i uken.

3. Delegering og kontroll

3.1 Myndighet

Deltagende kommuner delegerer til rådmannen i (Tydal) kommune saker som gjelder drift og ledelse av Personvernombud i VR med hjemmel i LOV 2000-04-14 nr 31: Lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) og tilhørende forskrifter til loven.

Spesifikk delegering skjer i eget vedtak.

Rådmann avgjør selv videre delegering av myndighet til personvernombud, så langt lov, forskrift eller andre bestemmelser gir føringer til, eller tillater, det.

3.2 Tilsyn og kontroll med virksomheten

Personvernombud rapporterer til styret pr. tertial på virksomheten i perioden samt økonomi.

Personvernombud kan møte i dialogmøte med AU, RR og kommunene.

4. Plan og økonomi

4.1 Virksomhetsplan

Tjenesten med personvernombud skal styres etter en virksomhetsplan med mål og resultatkrav. Planen skal videre beskrive de tiltak som planlegges for å få en god måloppnåelse, herunder forventet ressursinnsats.

4.2 Budsjett

Personvernombud utarbeider budsjett for tjenesten. Styret behandler og vedtar årlig budsjett. Dette skal være basert på virksomhetsplan og prinsipper for kostnadsfordeling.

4.3 Kontorutstyr

Tydal kommune har ansvar for å stille nødvendige utstyr til rådighet for tjenesten. Kostnader med dette dekkes av (Tydal) kommune.

4.4 Regnskap

Regnskap for tjenesten legges frem for styret sammen med årsrapport.

Det avgis tertialrapporter om forbruk, oppnådde resultater og eventuelle avvik. Personvernombud møter i AU/styret for å orientere om virksomheten og oppnådde resultater.

Ved evt større avvik skal dette snarest varsles rådmann, og AU orienteres med sikte på en snarest mulig behandling av saken i RR.

4.5 Finansiering og deling av kostnader

Tjenestens kostnader vedr. lønn, opplæring/veiledning/kurs, reisekostnader, kontorutgifter og saksbehandlingssystem fordeles mellom kommune etter en fordelingsnøkkel hvor 20 % fordeles likt mellom kommunene og 80 % fordeles etter innbyggertall 01.01. i regnskapsåret.

Betaling skjer ved a-kontobeløp pr. 30.04 og 31.08. Avregning foretas innen utgangen av januar påfølgende år.

5. Informasjon og rapportering

5.1 Informasjon

AU/Styret og Personvernombud skal gjøre tjenesten kjent for brukerne, kommunene og andre instanser.

5.2 Rapportering

Styret skal rapportere til kommunene om ressursbruk, tilstand og prioriteringer i tjenesten i forbindelse med kommunenes budsjettbehandling og gjennom de årlige regnskap.

6. Endring og uttredd av samarbeidet

6.1 Uttreden av samarbeidet

Den enkelte kommune kan med ett års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i vertskommunesamarbeidet, jfr. Kommunelovens § 27, nr. 3.

Ved uttredd eller oppløsning vil den enkelte kommune selv overta ansvaret for de oppgaver som omfattes av samarbeidsordningen.

Utløsningssummen fastsettes til andelens nettoverdi ved oppsigelsesfristens utløp, men ikke til mer enn verdien av de midler vedkommende kommune har skutt inn, jfr. fordelingsnøkkel.

6.2 Endring av avtalen

Denne avtalen kan endres dersom minst en av kommunene i samarbeidet fremsetter krav om det. Endringer krever flertalls godkjenning.

6.3 Uenighet

Dersom det oppstår tvister i forbindelse med avtalen, skal tvisten søkes løst ved forhandlinger før den eventuelt bringes inn for de ordinære domstolene. Som vemeting vedtas Sør-Trøndelag tingrett.

7. Ikrafttredelse og varighet

7.1 Ikrafttredelse og varighet

Interkommunalt samarbeid om personvernombud i kommunene Selbu, Tydal, Meråker, Frøsta og Stjørdal trer i kraft fra 01.01 2012.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	25/11	23.06.2011

FELLES PERSONVERNOMBUD I VÆRNESREGIONEN - SAMARBEIDSAVTALE

Vedlegg:

Samarbeidsavtale personvernombud i Værnesregionen

Saksopplysninger:

Internkontroll handler om å arbeide systematisk for at ens egen virksomhet behandler personopplysninger lovlig, forsvarlig og sikkert.

Personopplysningslovens § 14 om internkontroll pålegger kommunene å ha systematiske tiltak, dokumentere disse og ha dokumentasjon tilgjengelig for medarbeidere og Datatilsynet:
"Den behandlingsansvarlige skal etablere og holde vedlike planlagte og systematiske tiltak som er nødvendige for å oppfylle kravene i eller i medhold av denne loven, herunder sikre personopplysningenes kvalitet. Den behandlingsansvarlige skal dokumentere tiltakene. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for medarbeiderne hos den behandlingsansvarlige og hos databehandleren. Dokumentasjonen skal også være tilgjengelig for Datatilsynet og Personvernemnda."

Arbeidet med å sørge for tilfredsstillende informasjonssikkerhet er også en del av internkontrollen.

Loven skal ivareta borgernes krav på personvern ved at personopplysninger blir behandlet i samsvar med grunnleggende personvern hensyn. Datatilsynet anbefaler å heve bevisstheten og kunnskapen om personvernlovgivningen. Med hjemmel i personopplysningsforskriften har tilsynet bygget opp en ordning med personvernombud.

§ 7-12. Personvernombud:

"Datatilsynet kan samtykke i at det gjøres unntak fra meldeplikt etter personopplysningsloven § 31 første ledd, dersom den behandlingsansvarlige utpeker et uavhengig personvernombud som har i oppgave å sikre at den behandlingsansvarlige følger personopplysningsloven med forskrift. Personvernombudet skal også føre en oversikt over opplysningene som nevnt i personopplysningsloven § 32"

Rådmennene er ansvarlige for informasjonssikkerhet i den enkelte kommune, men det kan være hensiktsmessig å se på en felles ordning med personvernombud for Værnesregionen.

Ordningen med felles personvernombud i Værnesregionen er tatt opp tidligere i AU og RR:

- Notat fra arkivledere i Værnesregionen til møte i AU juni 2009
- Sak til AU 5/5- 2010
- Notat fra arbeidsgruppe til møte i AU 25/8- 2010
- Behandlet i RR 1/12-2010 (utsettelse) RR fattet i møte 4/4-2011 dette vedtaket:
 1. RR tilrår at kommunene fatter vedtak om at det opprettes 100 % stilling som felles personvernombud for kommunene Tydal, Stjørdal, Meråker, Frosta og Selbu med lokalisering i Tydal. Malvik vurderer deltakelse når samarbeidsavtalen foreligger.
 2. Det tilrås at forslag til samarbeidsavtale godkjennes slik at ordningen iverksettes fra 01.01.12.

Vurdering:

Hva er informasjonssikkerhet?

Informasjonssikkerhet omfatter beskyttelse av:

- konfidensialitet – hindre uvedkommende i å få tilgang på opplysninger
- integritet – ingen uautorisert eller utilsiktet endring av opplysninger
- tilgjengelighet – opplysningene er tilgjengelige når tilgang er nødvendig

Det er omfattende registrering av personopplysninger i kommunene ved:

Barnevern, kommunal helsetjeneste, PPT, eldreomsorg, hjemmetjenestene, familievernkontor, skatteinnkreving, skole og utdanning, barnehage, gjeldsrådgiving og personaldokumentasjon

Hva gjør et personvernombud?

For å heve bevisstheten og kompetansen knyttet til behandling av personopplysninger hos virksomheter, har Stortinget åpnet for at det kan utnevnes personvernombud. Ombudet er en ressursperson som enten er ansatt i virksomheten eller er en ekstern person, som har som oppgave:

- Føre oversikt over virksomhetens behandling av personopplysninger.
- Påse at ledelsen i virksomheten har etablert et system for internkontroll (behandlingsansvarlig).
- Bistå personer som er registrert (kunder/borgere). Sørge for at borgerne har mulighet til innsyn i hvilke opplysninger kommunen sitter på om en selv.
- Besvare spørsmål om personvern internt i virksomheten.
- Påpeke brudd på personopplysningsloven overfor ledelsen.

- Være en kontaktperson ved henvendelser fra Datatilsynet.
- Holde seg orientert om utviklingen innen personvern.
- Være med på å utarbeide rutiner som ivaretar sikkerheten.
- Ivareta meldeplikten overfor Datatilsynet.
- Spre kunnskap, bevissthet, motivasjon og forståelse innen fagområdet.
- Jobbe kontinuerlig med internkontrollsystemet og beskrive hvilke regler som gjelder.
- Sørge for at dokumentasjon er tilgjengelig for alle på intranettet.

Personvernombudets kompetanse:

Lovgivningen stiller ingen formelle krav til personvernombudets kvalifikasjoner. Det forutsettes imidlertid at ombudet kjenner godt til personopplysningsloven og annet relevant lovverk.

Basiskunnskap om IT er også nyttig i forhold til personvernombudets arbeid. Videre må personvernombudet ha solid kunnskap om den behandlingsansvarliges organisasjon (her kommunens virksomhet) for å kunne sette seg inn i og forstå hvordan personopplysninger behandles.

Hvorfor er ordningen med personvernombud gunstig?

Mange virksomheter behandler store mengder personopplysninger og det oppstår daglig spørsmål internt og fra kunder/borgere. I slike situasjoner kan virksomheten henvende seg til Datatilsynet for å få hjelp. En annen løsning er å opprette et personvernombud, og fordelene er mange:

- *Ressursbesparende:* Ombudet håndterer problemstillinger raskt og presist fordi det kjenner virksomheten, hvilke formål som ligger til grunn for behandlingen av personopplysninger og hvilke fremgangsmetoder som benyttes. Derfor går også skriftlig saksbehandling i Datatilsynet erfaringsmessig raskere. I tillegg har ombudet kunnskap om personopplysningsloven og kan derfor svare direkte uten å kontakte Datatilsynet.
- *Omdømmebyggende:* Ordningen vil være et signal utad om at virksomheten tar personvern på alvor.
- *Fritak fra meldeplikten:* Ordningen åpner for lettelse i forhold til den lovpålagte meldeplikten.
- *Kompetanseheving og nettverksbygging:* Ombudet får delta på en rekke kurs og samlinger for personvernombud der aktuelle problemstillinger blir diskutert med Datatilsynet og andre ombud.
- Datatilsynet har økt fokus på kommunene når det gjelder informasjonssikkerhet i tiden framover.

Ordningen fratar imidlertid ikke behandlingsansvarlige i hver kommune ansvaret for informasjonssikkerhet. Det vil være en rekke oppgaver som må koordineres i den enkelte kommune, gjerne av en sikkerhetsansvarlig innen personvern.

Sikkerhetsansvarliges arbeidsoppgaver:

Mange kommuner har opprettet egen stilling som sikkerhetsansvarlig som bl.a. jobber med informasjonssikkerhet.

- Identifisere hvilke personopplysninger virksomheten behandler, og hjemmelen for dette.
- Jobbe kontinuerlig med internkontrollsystemet for informasjonssikkerhet og beskrive hvilke regler som gjelder.
- Gjennomføre risikovurderinger for å avklare om eksisterende sikkerhetstiltak er tilfredsstillende.
- Utarbeide kontrollrutiner.
- Utarbeide rutiner for behandling av spørsmål om innsyn, retting og sletting av informasjon, samt rutiner for innhenting av samtykke der dette kreves.
- Rutiner for jevnlig sikkerhetsrevisjoner legges opp. Sikkerhetsansvarlige kan ha hovedansvar for å gjennomføre denne revisjonen.

Bevisstheten omkring datasikkerhet kan også bli styrket dersom man får et fagmiljø/nettverk på tvers av kommunene, og det kan bli lettere for ombudet å få gjennomslag når vedkommende har en representant i hver kommune å samarbeide med.

Rådmannens innstilling

1. Det opprettes 100 % stilling som felles personvernombud for kommunene Tydal, Stjørdal, Meråker, Frosta og Selbu med lokalisering i Tydal. Malvik vurderer deltakelse når samarbeidsavtalen foreligger.
2. Forslag til samarbeidsavtale godkjennes slik at ordningen iverksettes fra 01.01.12.

Behandling i Kommunestyret - 23.06.2011

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 23.06.2011

1. Det opprettes 100 % stilling som felles personvernombud for kommunene Tydal, Stjørdal, Meråker, Frosta og Selbu med lokalisering i Tydal. Malvik vurderer deltakelse når samarbeidsavtalen foreligger.
2. Forslag til samarbeidsavtale godkjennes slik at ordningen iverksettes fra 01.01.12.